

The background features four stylized human figures representing different professions: a doctor in green scrubs with a stethoscope, a chef in a white uniform and hat holding a wooden spoon, a construction worker in an orange safety vest and hard hat, and a construction worker in blue overalls and a green cap holding a shovel. A dark blue banner is overlaid on the lower half of the image.

Ägarrapport 2022/2023

Tillämpning av AMFs
principer för
aktieägarengagemang

Innehåll

Välkommen till vår ägarrapport	2
Introduktion	3
Större händelser under perioden	4
AMFs ägararbete	5
Utövandets av ägandet	6
Alternativa vägar till hög avkastning	7
Investeringar, ansvarstagande och omställning	9
Våra ägarfrågor	11
Tillämpning av AMFs principer för aktieägarengagemang	20
Ägarstyrning i noterade bolag	20
Ägarstyrning i intressebolag och helägda bolag	29
Ägarstyrning i övriga onoterade innehav	30

I denna rapport kan du läsa om hur AMF aktivt arbetar med ägarfrågor i svenska och utländska bolag. Rapporten avser både AMF Tjänstepension AB och AMF Fonder AB.

Syftet med AMFs ägarengagemang är att bidra till en långsiktigt hög avkastning, genom att medverka till en långsiktig utveckling av de tillgångar AMF äger. Därtill är det viktigt att våra sparare känner trygghet i att investeringarna görs och sköts på ett ansvarsfullt sätt.

Undrar du över något?

0771-696 320 (vardagar 8-17)
amf.se
info@amf.se

Välkommen till vår ägarrapport!

Aktivt ägararbete är viktigt, idag kanske mer än någonsin. Världen står inför en rad utmaningar som kräver nytänkande, uthållighet och omställning. Ägaråret 2022-2023 har präglats av konsekvenserna av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina med efterföljande energikris, hög inflation och en aggressiv räntehöjningscykel från världens centralbanker. Marknadsläget är ett annat än vad det var för bara ett år sedan, och framtiden präglas av osäkerhet.

Som kapitalförvaltare märker vi allt tydligare att utmaningar och värderingar ställs mot varandra. Klimat ställs mot andra miljöfrågor och hållbarhet mot avkastning. Arbetstillfällena och tillväxt ställs mot relationer med andra länder och protektionism. Möjlighet till påverkan ställs mot avståndstagande. Det innebär att vi som ägare får en allt viktigare uppgift att kommunicera hur vi tänker och att stötta våra innehavsbolag genom löpande dialog och externt uttrycka vårt stöd när så är påkallat.

AMF Pension ägs av arbetsmarknadens parter och drivs enligt ömsesidiga principer. Dotterbolaget, AMF Fonder erbjuder 14 egenförvaltade fonder med låga avgifter. Inga vinster delas ut till AMFs ägare, utan all avkastning går tillbaka till våra kunder och sparare. Det här gör att vi känner ett särskilt ansvar. Genom att vi förvaltar ett långsiktigt kapital har vi också förmåga att investera långsiktigt och därigenom stötta våra innehavsbolags utveckling över tid. Vårt enskilt viktigaste uppdrag är att skapa hög avkastning åt våra sparare. Därför har vi i år tydliggjort att vår högst prioriterade ägarfråga handlar om just detta; att bidra till företagens långsiktiga värdeskapande.

I det arbetet är aktiv ägarstyrning en viktig komponent. Det är genom att tillsätta kompetenta styrelser, stötta bolag i såväl framgång som motgång, och ställa krav på fortsatt utveckling vi som ägare kan bidra. Med en bred portfölj av innehav i såväl svenska som utländska bolag följer naturligt ett stort antal olika ägarfrågor att hantera.

Vi är Stockholmsbörsens tredje största aktiva ägare, deltar i 42 valberedningar och är stora ägare i ett stort antal viktiga onoterade företag. Det medför ett betydande inflytande över och ansvar för hur bolagen styrs och utvecklas. Ägararbete kräver engagemang, uthållighet och specifika kompetenser. Insatser görs regelbundet i olika former och av många inblandade. Stort tack till alla er som bidragit i styrelsearbetet i våra innehavsbolag och alla mina kollegor på AMF som jobbar för att skapa höga pensioner åt våra sparare.

Tomas Flodén

Kapitalförvaltningschef AMF
och VD AMF Fonder

Introduktion

AMF koncernen (AMF) förvaltar genom AMF Tjänstepension AB (AMF Pension) och AMF Fonder AB (AMF Fonder) cirka 730 miljarder kronor åt drygt fyra miljoner pensions- och fondsparare. Det betyder att AMF är ägare i ett stort antal företag. Vår ägarandel varierar – från att vara enda ägare och ha stor påverkansmöjlighet, som i AMF Fastigheter, till att i andra fall äga en liten andel och ha ett mera begränsat inflytande. AMF äger såväl noterade som onoterade företag i Sverige och i utlandet.

Att vara ägare innebär ett ansvar gentemot företaget och dess anställda, men också gentemot kunder, leverantörer, andra ägare och samhället i stort. Vi har ett ansvar att bidra till att verksamheten bedrivs långsiktigt konkurrenskraftigt, hållbart och med god etik. För AMF innebär det ytterst ett ansvar att bidra till att företaget ger en långsiktig god avkastning på våra kunders spar- och pensionskapital.

I företag där vi har stort inflytande är vi så gott som alltid med och nominerar personer till styrelsen och för löpande dialoger med styrelse, ledning och andra ägare. I helägda bolag och intressebolag där vi har stort inflytande arbetar vi dessutom i normalfallet även i styrelsen. Vi känner företagen väl och vår ambition är att vara med och bidra till en långsiktig och hållbar värdetillväxt. Vi driver företags-specifika ägarfrågor genom dialoger med våra prioriterade innehavsbolag.

I företag där vi har mindre inflytande, till exempel i våra utländska aktieportföljer, arbetar vi tillsammans med andra ägare, ofta via olika initiativ, organisationer och rådgivare, med att driva för AMF prioriterade ägarfrågor. När vi använder en rådgivare har den i uppdrag att rösta baserat på AMFs principer, policyer och ställningstaganden som styrelserna i AMF Fonder och AMF Pension godkänner. I de företag, där AMF har mindre inflytande, har vi i regel inte samma ambition med att vara långsiktig ägare, och vi har därför inte heller samma djupa och täta kontakt

med företagen. AMF investerar också, som minoritets-ägare, i onoterade bolag på väg till börsen. Ägararbetet i dessa är anpassat till respektive bolag, men följer AMFs generella ägarstyrningsmodell.

I denna rapport redogör vi för hur AMF arbetat med ägarstyrning, med ett särskilt fokus på bolagsstämmosäsongen 2022/2023³¹ samt hur vi agerat för att säkerställa en bra långsiktig avkastning för våra sparare. Vi beskriver de prioriterade ägarfrågor som varit fokus för det övergripande ägararbetet och ger också exempel på företags-specifika frågor som vi har drivit.

AMF Pension och AMF Fonder samarbetar i ägarfrågor i noterade företag. AMF Pension har uppdragit åt AMF Fonder att bedriva det löpande ägararbetet i såväl noterade som onoterade företag. Denna rapport avser bägge bolagens samlade ägararbete. När endast ett av bolagen avses framgår det av sammanhanget eller anges särskilt. Respektive bolag utövar alltid aktieägarengagemanget uteslutande i sina kunders eller andelsägares intresse.

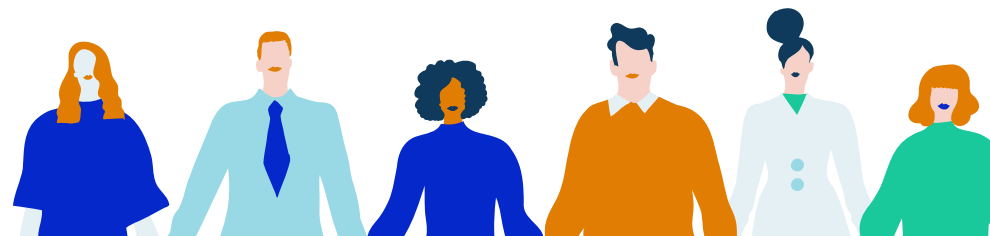
AMF äger både noterade bolag som handlas på reglerade marknader och onoterade bolag som inte handlas på en marknad. De onoterade innehaven finns uteslutande i AMF Pension.

Begreppet Stockholmsbörsen omfattar Nasdaq, First North och SME Nordic.

Innehavstyp	Definition	AMF Pension	AMF Fonder
Noterade bolag	Bolag noterade på reglerad marknad	●	●
Helägda bolag	Dotterbolag	●	
Intressebolag	Delägda onoterade bolag där AMF har stort, men inte bestämmande, inflytande	●	
Onoterade bolag	Bolag där vi är minoritets-ägare med begränsat inflytande	●	

Större händelser under perioden

Större investeringar

Under perioden har AMF genomfört ett antal investeringar och transaktioner i både noterade och onoterade bolag samt alternativa tillgångar.

- Sommaren 2022 investerade AMF Pension 310 miljoner kronor i den svenska batteri-tillverkaren Northvolt i samband med en nyemission. Totalt har AMF Pension investerat 1,1 miljarder kronor i bolaget.
- I augusti investerade AMF Pension 370 miljoner kronor i H2 Green Steel vars stål-tillverkningsprocess är tänkt att minska utsläppen med cirka 95 procent jämfört med traditionell ståltillverkning.

- I slutet av året gick AMF Pension in som ägare i Ellevio – ett av Sveriges ledande elnätbolag med nära en miljon kunder och ett elnät som mäter drygt 79 000 km.
- I samband med en nyemission gick AMF in som ägare i bioteknikbolaget Anocca. Bolaget använder sig av högspecialiserade patenterade analysmetoder för att identifiera och producera de T-celler från kroppens immunförsvar som kan bekämpa en specifik tumör.

Inom fastigheter har AMF Pension genomfört ett antal transaktioner under perioden.

- Bland annat bildade AMF Pension tillsammans med ICA Fastigheter ett samägt fastighetsbolag, Delcore Fastigheter, som initialt förvärvade butiksfastigheter med ett fastighetsvärde på 4,9 miljarder kronor.
- I en uppmärksam affär bildade AMF Pension och AP7 ett gemensamt bolag som blev ägare till citykvarteret Urban Escape i centrala Stockholm.

Förutom transaktioner på den onoterade fastighetsmarknaden utökade AMF Pension sitt ägande i bostadsutvecklaren JM från 13,6 till 19 procent och blev därmed den största ägaren i bolaget.

Läs mer om varför AMF Pension investerar i alternativa tillgångar på sidorna 7–8 och om hur AMF agerat i några uppmärksammade ägarfrågor på sidorna 9–10.

Ny prioriterad ägarfråga: Bidra till bolagens långsiktiga värdeskapande

Tomas Flodén berättar om den nya ägarfrågan och varför den har införts.

Tomas Flodén
Kapitalförvaltnings-
chef AMF och
VD AMF Fonder

Varför har ni infört den nya ägarfrågan?

I grund och botten är frågan inte ny utan har alltid varit det överordnade målet för vårt ägararbete. Nu väljer vi att tydliggöra kopplingen till vårt uppdrag som är att skapa så hög långsiktig avkastning som möjligt åt våra sparare. Det synliggör att vi arbetar för att stötta bolagens möjlighet att på lång sikt gå bra och vara livskraftiga. Det är viktigt, inte minst i dessa tider när företagen möter en osäker omvärld, att bolagen har starka, kompetenta och stöttande ägare.

Hur går det till i praktiken?

Vi identifierar de bolag där vår ägarutövning är av störst vikt, baserat på exponering, behov av ägarstyrning och möjlighet till påverkan. I dessa bolag ska vi identifiera de ägarfrågor som viktigast för bolagets långsiktiga utveckling, och utifrån dessa driva ett systematiskt ägararbete som syftar till att stötta bolagets långsiktiga förmåga att skapa vinst och i förlängningen avkastning åt våra sparare.

Vad innebär det här för AMFs sparare?

Syftet med vårt ägararbete är att det ska bidra till att bolagen går bättre, inte minst genom att vi tillsätter kompetenta styrelser genom valberedningar och driver våra ägarfrågor. Målsättningen är att det i sin tur ska ge våra sparare högre avkastning och därmed högre pensioner.

AMFs ägararbete

Starka och långsiktiga ägare är viktigt för ett bolags utveckling över tid. När AMF går in som stor ägare och får ett inflytande i bolaget, tar AMF också ansvar för att driva ett aktivt systematiskt ägararbete i syfte att säkra en långsiktigt god avkastning.

AMFs ägararbete kan summeras i följande:

Vi nominerar styrelseledamöter genom att delta i valberedningsarbete, och/eller rösta för en styrelse på bolagsstämman. I dotter- och intressebolag arbetar också anställda från AMF i styrelsen.

Vi följer bolagets utveckling generellt och för dialoger kring frågor som vi identifierat som viktiga för bolaget och AMF, och följer upp resultatet. Vi håller oss informerade om utvecklingen i bolaget och om styrelsens arbete.

Vi agerar som ägare på frågor från styrelsen, eller markerar stöd till styrelsen, när så behövs.

Vi driver frågor i enlighet med de specifika ägarfrågor som är en del av AMFs ägaragenda där vi ser att det är viktigt att påverka bolaget i en viss riktning.

Vi driver gemensamt med andra ägare eller genom olika initiativ för AMF prioriterade ägarfrågor.

Det ingår inte i AMFs strategi att vara huvudägare i våra innehavsbolag, med undantag för onoterade fastighets-, infrastruktur-, eller reattillgångsbolag (bolag med stabila kassaflöden och låg affärsrisk). AMF Pension kan i undantagsfall gå in som huvudägare baserat på vårt befintliga engagemang och under en period stötta bolaget för att säkerställa bästa möjlighet till avkastning. För AMF Fonder gäller särskilda regler som innebär att värdepappersfonderna gemensamt inte får förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för AMF Fonder att utöva väsentligt inflytande över ledningen av ett företag.

På amf.se finns en sammanställning över AMFs principer för ägarstyrning i noterade bolag, AMFs principer för aktieägarengagemang, liksom AMFs regler för ansvarstagande och hållbarhet samt de riktlinjer som styr röstningen i utländska bolag.

AMFs största engagemang – kapitalandel

Per den 31 maj 2023*

Bolag	Kapital	Röster	Ägarposition	
AMF Fastigheter	100,0%	100,0%	1	Dotterbolag
Bergvik Skog Öst	89,9%	89,9%	1	Intressebolag
Delcore	50,0%	50,0%	1	Intressebolag
Rikshem	50,0%	50,0%	1	Intressebolag
Antillooppi	50,0%	50,0%	1	Intressebolag
Ormonde	49,0%	49,0%	2	Intressebolag
Cinder Invest	40,0%	40,0%	1	Intressebolag
Mercada	33,0%	33,0%	1	Intressebolag
SR Energy	30,0%	30,0%	1	Intressebolag
LEAX Group	28,9%	28,9%	2	Onoterat
ACQ Bure	20,0%	20,0%	2	Onoterat
BraFlyg	19,1%	19,1%	2	Onoterat
JM	19,0%	19,0%	1	Onoterat
Billerud	15,7%	15,7%	1	Onoterat
Thule Group	15,0%	15,0%	2	Onoterat
Scandic Hotels Group	14,4%	14,4%	2	Onoterat
Pandox	13,9%	7,7%	2	Onoterat
Wallenstam	13,4%	6,9%	2	Onoterat
ICA Gruppen	12,8%	12,8%	2	Intressebolag
Ellevio	12,5%	12,5%	4	Intressebolag
Caruna	12,5%	12,5%	3	Intressebolag
Cake	11,7%	11,7%	2	Onoterat
Anticimex	10,1%	10,1%	6	Onoterat
Polarium	10,1%	10,1%	3	Onoterat
Mathem	10,0%	10,0%	4	Onoterat

* Kapitalandel över 10 procent

Utövandet av ägandet

När vi prioriterar i ägararbetet gör vi det utifrån AMFs påverkansmöjlighet, bolagets vikt för AMF, bolagets behov av ägarstöd och om vi avser vara stora ägare i bolaget på sikt. Prioriteringen är ett verktyg för planeringen av ägararbetet. Förändringar i portföljen och händelser i omvärlden kan förändra hur vi prioriterar insatserna under året. De bolag vi prioriterar högst är som regel svenska noterade bolag, helägda bolag och intressebolag.

I bolagen med högst prioritet är vi oftast en stor ägare. De bolagen har AMF en djup kunskap om, en välgrundad uppfattning om deras värdering och potential och om de viktigaste ägarfrågorna, samt en god kännedom om styrelsen och dess ledamöter. Vårt ägande och vår ägaragenda präglas av långsiktighet. Vi träffar regelbundet ordförande och vd, samt vid behov även andra nyckelfunktioner. Vi har löpande kontakt med andra storägare. Vi följer och analyserar den finansiella rapporteringen, hållbarhetsrapporteringen, analytikers rapporter och pressmeddelanden, samt medias bevakning av dessa bolag. AMF har under senast året med få undantag ingått i valberedningen i de noterade bolag vi prioriterar högst. I dotter- och intressebolag där AMF har ett betydande inflytande har AMF som regel utöver styrelsrepresentation ett med övriga samägare överenskommet ägardirektiv. Ägardirektivet kan exempelvis innehålla avkastningsmål, ägarnas syn på riskhantering, kapitalstruktur och hållbarhetsfrågor samt krav på rapportering till ägarna.

I de mindre svenska noterade bolagen, som huvudsakligen finns i AMF Fonders Småbolagsfond, har AMF primärt bedrivit ägararbetet genom att lyfta de för AMF viktiga frågorna i löpande möten med utvalda bolag.

I utländska noterade bolag där vår ägarandel och vårt inflytande är lägre, är verktygen för påverkan i stället så kallad proxyröstning, påverkanstjänster och deltagande i branschinitiativ och samarbeten. Proxyröstningen har genomförts av en röstningsrådgivare baserat på en policy som bland annat utgår ifrån internationella principer och riktlinjer inom hållbart företagande, i linje med AMFs syn på bolagsstyrning. De riktlinjer som styr röstningen i

utländska bolag finns tillgängliga på AMFs hemsida liksom information om hur vi har röstat.

Ägarstyrningen i AMFs dotter- och intressebolag tar sitt avstamp i motsvarande arbete som för AMFs noterade innehav. I dessa bolag ingår AMF ofta i styrelsen. De generella prioriterade ägarfrågorna följs upp där det är relevant, och vi arbetar med att identifiera och årligen följa upp de olika innehavsbolagens specifika ägarfrågor.

AMFs representanter i valberedningar stämposäsongen 2022/2023

Namn	Roll
Anders Oscarsson	Aktiechef och ägaransvarig
Angelica Hanson	Förvaltare svenska aktier
Dick Bergqvist	Förvaltare svenska aktier
Johan Sidenmark	VD AMF Pension
Katarina Romberg	Chef Alternativa Investeringar och fastigheter
Malin Omberg	Stabschef/vice VD AMF Pension
Patricia Hedelius	Förvaltare svenska aktier
Tomas Flodén	VD AMF Fonder och Chef kapitalförvaltning
Tomas Risbecker	Förvaltare svenska aktier (slutat)

Fokus: Samägande

Alternativa vägar till hög avkastning

Förutom att vara en stor ägare på Stockholmsbörsen äger AMF Pension onoterade bolag och alternativa tillgångar. Sedan 2015 har AMF Pension arbetat aktivt med att öka andelen alternativa tillgångar i den traditionella portföljen, och idag är cirka en tredjedel av det förvaltade kapitalet placerat i fastigheter, infrastruktur, reala tillgångar och alternativa krediter.

Att investera i och äga alternativa tillgångar skiljer sig från att investera i och äga noterade börsbolag. Alternativa tillgångar har ofta färre ägare och tillgångarna går inte att handla med på börsen. Varför äger AMF Pension alternativa tillgångar och på vilket sätt är det bra för pensionsspararen? Katarina Romberg är ansvarig för alternativa investeringar på AMF, hon ser alternativa tillgångar framför allt som ett bra sätt att skapa avkastning och diversifiera portföljen.

– Anledningen till att vi investerar i alternativa tillgångar är densamma som varför vi investerar i noterade bolag; att skapa avkastning åt våra sparare. För oss handlar det om att sprida risker och avkastningsmöjligheter mellan olika tillgångsslag, varav ett är alternativa tillgångar. 2022 var avkastningsmässigt utmanande för traditionella tillgångsslag som räntor och aktier, medan tillgångarna i den alternativa portföljen gav en positiv avkastning.

– Sedan lämpar sig alternativa tillgångar, som ofta är illikvida, bra för pensionskapital. Vi kan ta en långsiktig och aktiv ägarposition eftersom kapitalet förvaltas under en lång period. Investeringarna möjliggör för oss att skapa långsiktigt hög avkastning genom både löpande avkastning och kapitaltillväxt.

Inte sällan äger AMF Pension alternativa tillgångar tillsammans med andra aktörer. Att samäga för med sig många fördelar enligt Katarina.

– Det finns många fördelar med att äga tillsammans med andra. Är vi flera ägare utmanar vi varandra och utbyter erfarenheter och kompetenser. Det kommer fler idéer när man är fler involverade och det driver såväl oss som ägare och bolaget framåt. Några av våra samägda bolag äger vi tillsammans med en part som står för den industriella kompetensen medan vi kan bidra med andra aspekter som finansiell styrka och kompetens inom styrning – Bergvik Skog Öst är ett exempel på det, där samägaren Billerud naturligtvis har en annan kompetens när det kommer till skogsförvaltning än vad vi har.

– Eftersom alternativa tillgångar inte handlas på en börs

Katarina Romberg, ansvarig för alternativa investeringar på AMF

har de ofta ett mer koncentrerat ägande och är mer komplicerade att både förvärva och avyttra än aktier i börsnoterade bolag. Därför ställs särskilda krav på vilka parter som AMF Pension kan tänka sig att samäga ett bolag med.

– Det är viktigt att vi som äger ett bolag tillsammans har en liknande värdegrund. Vi vill äga tillgångar tillsammans med andra investerare som har samma syn som vi när det gäller långsiktighet, avkastning och hållbarhet. Vi behöver också ha samsyn gällande kapitalbehov, vart bolaget är på väg och hur vägen dit ska se ut. Därför är det väldigt viktigt att vara noggrann med vem man äger tillsammans med, kanske mer så i alternativa tillgångar än i mer likvida tillgångsslag.

Under året har AMF Pension gjort flera uppmärksammade transaktioner med andra aktörer. AMF Pension har bland annat investerat i elnätsbolaget Ellevio och startat fastighetsbolaget Delcore tillsammans med ICA Fastigheter. I maj bildade AMF Pension ett gemensamt samriskbolag med Sjunde AP-fonden, som också gick in som delägare i Urban Escape-kvarteret i centrala Stockholm i en uppmärksam affär.

– Vi har genom AMF Fastigheter ägt och utvecklat Urban Escape och nu har vi tagit in Sjunde AP-fonden som samägare till kvarteret. Hela området har haft en fantastisk utveckling, både utifrån ett stadsbyggnadsperspektiv och sett till avkastning. Att sälja en del av den tillgången gör att vi kan allokera om pengar till andra investeringar, samtidigt som vi får in en idealisk samägare som vi kan fortsätta utveckla kvarteret tillsammans med.

Katarina lyfter fram att affären med Urban Escape är möjlig tack vare att AMF under lång tid byggt upp kompetens inom utveckling och förvaltning av fastigheter genom AMF Fastigheter.

– I fallet med Urban Escape så är det AMF Fastigheter som även framåt kommer att stå för förvaltningen av fastigheterna. Detta är alltså ett samägande där vi bidrar med den sektorspecifika kompetensen – jämförbart med andra samägda bolag där vår samägande part står för den typen av kompetens, exempelvis som jag nämnde med Bergvik Skog Öst.

Som avslutning lyfter Katarina fram att det varit ett transaktionstätt år och att marknadsläget öppnat upp för fler affärer.

– Jag brukar säga att vi mellan tummen och pekfingeret gör en transaktion om året. Sedan oktober 2022 har vi gjort tre stora affärer. Vår transaktionsförmåga och uthållighet visar på pensionskapitalets styrka och vi kan, som nu, genomföra affärer när den generella stämningen på marknaden är avvaktande. Det ger oss bra möjligheter att skapa avkastning åt våra sparare.

En aktiv roll på och utanför börsen

Investeringar, ansvarstagande och omställning

För Anders Oscarsson, aktiechef och ägaransvarig på AMF, har det varit ett aktivt år som ägaransvarig. Med några av periodens händelser som bakgrund resonerar han om vår roll som ägare och hur vi har agerat under året.

Som medlem i 42 valberedningar och en av de största ägarna på Stockholmsbörser har det senaste året varit händelserikt för AMF.

För andra året i rad var det ett stort medialt fokus på Ericssons stämma och, som i fjol, valde AMF att rösta för ansvarsfrihet för styrelse och vd. I år valde fler stora ägare att följa samma linje som AMF, men bland annat röstningsrådgivaren ISS gav sina kunder rekommendationen att neka bolagets vd och delar av styrelsen ansvarsfrihet. Vid stämman stod det klart att Ericssons vd och delar av styrelsen nekades ansvarsfrihet. Samtidigt gavs styrelsen förnyat förtroende i ytterligare ett år.

– Det är fel att använda ansvarsfrihet som någon sorts allmän misstroendeyttring. De korruptionsanklagelser som lyfts fram inträffade inte under verksamhetsår 2022 och därför bör inte styrelsen, med det som anledning, nekas ansvarsfrihet för det året. Framkommer oegentligheter i ett senare skede går det att riva upp beslutet om ansvarsfrihet. Sen ställer jag mig frågande till varför man väljer att neka ansvarsfrihet men samtidigt ge samma ledamöter fortsatt förtroende.

Utländska röstrådgivare har gått ut med att de från och med årsskiftet 2023/2024 ska rösta mot ansvarsfrihet för bolag med rösträttsdifferentiering. Det innebär att styrelserna i flera stora bolag kommer att nekas ansvarsfrihet, vilket Anders menar kan bli ett problem.

– Först och främst ska en styrelse inte lägga tid på att stämma sig själv utan anledning. Sedan kan potentiella styrelseledamöter börja fundera på om det är värt att sätta sig i en styrelse som de på förhand vet kommer nekas ansvarsfrihet. Det här riskerar tyvärr att påverka rekryteringen av kompetenta och bra styrelseledamöter.

– Det här står i direkt strid mot lagstiftningens intentioner. Dessutom är det inte styrelsen som bestämmer om ett bolag ska ha rösträttsdifferentiering, det är ägarna som gör det, och därför ska inte styrelsen hållas ansvarig i den frågan.

Tidigare i år gick AMF ut och manade till måttliga höjningar inför att nya styrelsearvodet skulle sättas.

Anders uttalade sig då i media om att en rimlig nivå på arvodeshöjningarna är att följa industrimärket som arbetsmarknadens parter kommit överens om.

– En trappa städas med fördel uppifrån. Det handlar om vilka signaler det sänder om industrin först manar till en viss lönehöjningsnivå för löntagare för att motverka löneinflation, samtidigt som styrelsen får stora arvodeshöjningar.

Efter AMFs utspel fick frågan medial uppmärksamhet, och Anders menar att de flesta stora ägarna på Stockholmsbörser delade AMFs hållning om måttlighet.

– Det har varit relativt friktionsfritt att driva frågan. De flesta har delat vår hållning att alla behöver ta ansvar och håller med om att måttliga ökningarna är lämpligast i år. Det känns på många sätt betryggande att så många är beredda att ta ansvar i en svår situation. Utfallet har blivit bra och arvodeshöjningarna har generellt legat i linje med, eller strax under, löneökningarna på arbetsmarknaden.

Under våren ökade AMF innehavet i bostadsbolaget JM och blev därmed den största ägaren i bostadsutvecklaren.

– JM är ett välskött bolag som har funnits sedan 40-talet. Vi kan konstatera att inte bara JM utan hela sektorn är pressad av stigande räntor och projekt tvingas skjutas på framtiden. För oss var det här en möjlighet att gå in i ett bra bolag till en bra värdering.

AMF är ägare i drygt nittio noterade bolag på Stockholmsbörser och största ägare i tre av dem.

Anders lyfter fram att AMF generellt inte söker en position som största ägare, men kan ta den när det behövs.

– Ett bolag som JM behöver en stark och uthållig huvudägare och nu tar vi den positionen. Vi låg redan högt upp i ägarlistan och såg ett tillfälle att ta en större position. Det är inget självändamål för oss att vara största ägaren, men

Anders Oscarsson,
aktiechef och ägar-
ansvarig på AMF

nu tar vi den positionen och med det tar vi ansvar för att utveckla styrelsen och ställa höga krav på bolaget framåt.

Förutom att vara en stor ägare på Stockholmsbörser investerar AMF Pension i onoterade bolag. Under året har AMF Pension bland annat investerat i batteritillverkaren Northvolt och stålbolaget H2 Green Steel.

– Vi uppskattar att vi har fått möjligheten att investera i två världsledande industriprojekt med potential att bli såväl bra affärer för våra sparare, som viktiga pusselbitar i omställningen mot ett mer hållbart samhälle. Båda bolagen har ambitiösa etablerings- och tillväxtstrategier, och utvecklar produkter som efterfrågas och behövs när världen ställer om, säger Anders.

AMF Pension har genom åren investerat i onoterade bolag som tar fram produkter som behövs när samhället ställer om. Bland annat i ellagringsbolaget Polarium samt i elfordonstillverkarna Polestar och CAKE.

– Tack vare vår starka finansiella ställning och vår långsiktiga investeringshorisont kan vi trots det rådande marknadsläget fortsätta göra den här typen av offensiva investeringar som ger bra avkastning till våra kunder, och samtidigt bidrar till såväl ett mer hållbart samhälle som en mer konkurrenskraftig svensk företagssektor, avslutar Anders.

Våra ägarfrågor

Utöver arbetet med de prioriterade bolagen driver vi ett antal prioriterade ägarfrågor gentemot bolagen i portföljen. Dessa ägarfrågor bottenar i vår värdegrund och de principer vi ställt oss bakom, samt det vi bedömer är de viktigaste frågorna för att skapa långsiktigt hög avkastning.

Vi utvärderar och fastställer årligen våra prioriterade ägarfrågor och vilka förändringar som ska ske. Dessa förankras i AMF Pensions och AMF Fonders respektive styrelser.

Våra prioriterade ägarfrågor:

- Bidra till bolagets långsiktiga värdeskapande
- Klimat – exponering mot och hantering av samhällets omställning till nettonollutsläpp
- Efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning – med fokus på jämställdhet och mångfald i styrelser och ledningsgrupper
- Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter

Vi har sedan föregående stämmeperiod uppdaterat våra ägarfrågor:

En förändring är att vi har infört en ny prioriterad ägarfråga: Bidra till bolagets långsiktiga värdeskapande. Den innebär inte någon förändring i arbetssätt utan vi arbetar även fortsättningsvis med att identifiera de ägarfrågor som är av störst vikt för ett bolags långsiktiga utveckling, och driver utifrån dessa ett systematiskt ägararbete. Men genom att tydligt kommunicera att ett långsiktigt värdeskapande är en av våra ägarfrågor vill vi lyfta fram vår viktigaste roll som ägare – nämligen att stötta bolagen i att bygga en långsiktig konkurrenskraftig verksamhet. Det understryker också att vi stöttar bolagen i att ha en långsiktig syn även i tider av förändring, där det finns stora osäkerheter och utmaningar här och nu.

Vi har också valt att lyfta bort vår tidigare ägarfråga om hantering av IT-säkerhet. Den har varit fokus i många diskussioner och fortsätter att vara viktig, men kommer inte att vara en generell ägarfråga

som lyfts med alla bolag utan kommer utifrån vår kunskap om enskilda bolagen lyftas där vi anser att den behöver uppmärksammas. I övrigt har vi under året arbetat vidare i linje med målsättningar och aktiviteter i det aktiva och systematiska ägararbetet blanda annat med koldioxidbudgeten för den traditionella livportföljen och genom att arbeta genom olika branschinitiativ.

Utöver den information som redovisas i denna ägarrapport så redovisar AMF det påverkansarbete som utförts under 2022 i Årsberättelsen för fonderna samt för den traditionella försäkringen i AMFs Års- och hållbarhetsredovisning. I dessa rapporter framgår det hur många bolag i respektive produkt som varit föremål för dialog på olika teman – till exempel klimat, internationella normer och jämställdhet.

[Rapporterna är tillgängliga på AMFs hemsida.](#)

Prioriterad
ägarfråga

Klimat – exponering och hantering av samhällets omställning till nettonollutsläpp

AMFs ståndpunkt

Samhället befinner sig i en strukturomvandling för att hantera klimatutvecklingen och nå uppsatta klimatmål. Detta drivs av såväl lagstiftning – i form av bland annat skatter och subventioner – som av krav från kunder och av teknikutveckling. AMF står bakom Parisavtalet med ett mål om att våra investeringar sammantaget ska ha nettonollutsläpp 2050 och vi arbetar för att våra innehavsbolag i genomsnitt ska minska sina utsläpp med 25 procent till 2025. AMF bedömer att bolagen som proaktivt ställer om kommer att ha bättre förmåga att vara lönsamma, och därmed leverera en långsiktigt hög avkastning. Därför strävar vi efter att investera i bolag som arbetar aktivt med att anpassa sina verksamheter till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp, och vi verkar för att våra innehavsbolag arbetar för att deras verksamhet ska vara i linje med Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen. Som långsiktiga investerare har vi en viktig roll att driva på och stötta bolagen att anpassa sina affärsmodeller och verksamheter. Som ägare behöver vi förstå hur innehavsbolagen påverkas såväl positivt som negativt, och också driva att bolagen arbetar strategiskt med frågorna. Det innebär bland annat att de behöver förstå hur de påverkas av omställningen och hur de ska anpassa sig till den för att vara långsiktigt konkurrenskraftiga. Vår långsiktighet tillsammans med vår finansiella styrka ger oss förutsättningar att vara med dem på deras omställningsresa. För att vi ska göra det vill vi se att bolagen har en trovärdig omställningsplan och att de genomför konkreta förändringar även på kort sikt. AMF har infört en koldioxidbudget som förtydligar hur vi ska nå vårt långsiktiga mål om nettonollutsläpp år 2050. Koldioxidbudgeten är ett verktyg som gör det möjligt för oss att både mäta och styra portföljen så att utsläppen i våra innehav, totalt sett, faktiskt över tid sjunker i den takt som krävs. Budgeten ger kapitalförvaltningen ett utrymme att agera inom ett gräns-

värde och investera både i företag som är bra på att ställa om sin verksamhet, och i företag som levererar lösningar på klimatutmaningarna i form av förnyelsebar energi eller innovationer. AMFs avsikt är att i första hand nå målet om nettonollutsläpp genom att äga bolag som minskar sina utsläpp över tid, inte genom att investera i verksamheter som redan har låga utsläpp. Under 2022 har de totala absoluta utsläppen minskat och ligger långt under vad budgeten medger. Minskningen är till stor del driven av att andelen aktier är lägre relativt föregående årsskifte, vilket beror på såväl fallande marknader som att vi aktivt valt att dra ner på andelen aktier. Men portföljens totala utsläpp har minskat även justerat för lägre andel aktier.

De övergripande mål vi satt upp för denna ägarfråga är att:

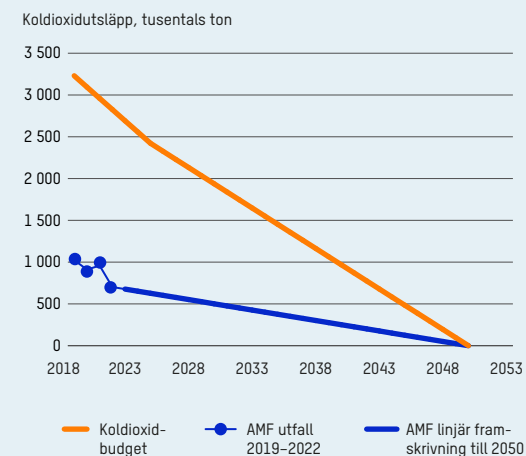
- Alla bolag där vi ingår i valberedningen (noterade bolag) eller arbetar i styrelsen (dotter- och intressebolag) ska redovisa sitt klimatavtryck samt sätta klimatmål i linje med Parisavtalet. Koldioxidavtrycket från bolagen i portföljen ska minska med 25 procent från år 2019 till 2025.
- De 20 bolag som står för de högsta absoluta koldioxidutsläppen i AMFs portfölj omfattas av ett strukturerat påverkansarbete i syfte att deras klimatavtryck ska minska i linje med Parisavtalet. Vårt påverkansarbete på klimatområdet omfattar flera bolag, men med detta mål säkerställer vi att de stora utsläpparna i vår portfölj träffas.

Svenska bolag där vi arbetar i valberedningen

Klimatfrågan behöver vara en integrerad del av ett bolags övergripande strategi och verksamhet. Därför har vi under den redovisade perioden fortsatt den serie av dialoger med de svenska noterade bolag där vi arbetar i valberedningen (42 stycken) med fokus på hur klimatrelaterade risker och möjligheter hanteras på en strategisk nivå. I dialogen

Koldioxidbudget

(25% reduktion till 2025 därefter anpassning till 2050)

uttrycker vi bland annat AMFs förväntningar på vetenskapligt förankrade klimatmål i linje med Parisavtalets ambitioner, klimatriskbedömningar och utsläppsredovisning. Vi hade under förra ägaråret klimatdialoger med 19 av bolagen där vi sitter i valberedningen för att specifikt diskutera klimatfrågor och har under 2022/2023 träffat 15 av bolagen. AMF har även haft dialoger med andra noterade bolag där vi inte sitter i valberedningen. Vi kommer att fortsätta med dessa dialoger, inte minst med de bolag som vi bedömer har en bit kvar i sitt klimatarbete. 14 av bolagen har fastställt vetenskapligt baserade klimatmål enligt Science Based Targets (SBT) för att minska sina utsläpp i linje med Parisavtalet och ytterligare 6 har formellt meddelat sin avsikt att sätta sådana mål ("committed").

Våra ägarfrågor, forts.

Utländska noterade bolag

Fokus ligger fortsatt på våra utländska bolag med höga koldioxidutsläpp, eller bolag som på andra sätt har negativ inverkan på klimatet. Vi har bedrivit vårt påverkansarbete gentemot de utländska innehaven framför allt genom olika internationella investerarinitiativ. Sedan 2019 stödjer AMF initiativet Climate Action 100+, som samlar drygt 700 investerare, med fokus på att påverka världens största utsläppare av växthusgaser att vidta nödvändiga åtgärder för att ställa om och minska sina klimatavtryck. Flera av bolagen i AMFs portfölj har förbättrat sitt arbete och stramat åt sina åtaganden, samtidigt som många fortfarande har en bra bit kvar. Vi kan också konstatera att initiativet växer och det samlade kapitalet bakom dialogerna hela tiden ökar. AMF gör bedömningen att det ökar styrkan i initiativet och därmed möjligheten att driva på för en positiv utveckling.

AMF fortsätter att ställa sig bakom Carbon Disclosure Project (CDP) i flera kampanjer som syftar till ökad klimatredovisning och att fler bolag ska sätta klimatmål enligt Science Based Targets Initiative.

AMF deltar också i Investors Policy Dialogue on Deforestation (IPDD) som fokuserar på avskogning, hållbart skogsbruk och mänskliga rättigheter.

AMF är sedan 2019 medlem av Nettonollalliansen (Net-Zero Asset Owner Alliance), där över 80 kapitalägare som har åtagit sig att ha nettonollutsläpp år 2050 tillsammans utvecklar metoder för hur detta ska uppnås. AMF har deltagit i arbetsgrupper inom policyutveckling och påverkansarbete. Under året har vi tillsammans med övriga svenska medlemmar startat en forskningsbaserad samtalsserie om hållbarhet, näringslivets omställning och hur finanssektorn på bästa sätt kan bidra till den. Gruppen som samlas består av 20 personer från utvalda samhällsfunktioner. Syftet med serien är att bredda vår gemensamma kunskap kring forskningsläget, öka insynen i varandras verktyglådor och hitta bra samarbetsformer framåt.

AMFs arbete för minskad klimatpåverkan

Typ av bolag	Klimatmål	Klimatmål i linje med Parisavtalet	Saknar klimatmål	Saknar klimatredovisning
Noterade bolag där AMF deltar i valberedningen (42 st)	36	30 [20 SBTi] ¹⁾	6	1
Intresse- eller dotterbolag där AMF sitter i styrelsen (12 st)	9	9	3 ²⁾	1 ³⁾

¹⁾ Varav 6 har den formella statusen "committed"

²⁾ Delcore (bildat 1 april 2023), Cinder Invest, Ormonde

³⁾ Delcore

20 största bidragen till AMF Pensions totala utsläpp

	20 största bidragen till AMF Pensions totala utsläpp i utsläppsordning ⁴⁾	Ägda utsläpp		Exponering (Mkr)		Portfölj	Science Based Targets
		2022-12-31	2022-12-31	2022-12-31	2023-05-31		
1	AP Moller – Maersk A/S	111 570	894	1 001	Utländska aktier/Kredit	x	
2	Yara International ASA	57 934	462	505	Kredit	x	
3	Essity AB	37 869	3 156	2 904	Svenska aktier/Kredit	x	
4	TotalEnergies SE	29 011	1 297	1 566	Utländska aktier	x	
5	Cie de Saint-Gobain	25 623	799	957	Utländska aktier	x	
6	Berkshire Hathaway Inc	24 597	885	1 196	Utländska aktier		
7	Billerud AB	19 645	2 736	2 201	Svenska aktier	x	
8	Skanska AB	18 558	3 713	2 932	Svenska aktier	x	
9	Svenska Cellulosa AB SCA	16 483	6 448	7 256	Svenska aktier/Kredit		
10	Reliance Industries Ltd	15 218	829	297	Utländska aktier		
11	Stora Enso Oyj	14 716	708	710	Kredit	x	
12	Volvo AB	13 210	8 473	10 160	Svenska aktier	x	
13	Linde PLC	12 874	554	429	Utländska aktier	x	
14	Autoliv Inc	11 804	2 389	1 519	Svenska aktier	x	
15	Qantas Airways Ltd	11 449	304	320	Kredit		
16	Marathon Petroleum Corp	9 537	188	163	Utländska aktier		
17	Deutsche Post AG	9 419	696	0	Utländska aktier	x	
18	Siam Cement PCL	9 293	63	78	Utländska aktier	x	
19	Phillips 66	8 680	158	145	Utländska aktier		
20	Air Liquide SA	7 668	132	91	Utländska aktier	x	
		465 157	34 884	34 430			

⁴⁾ Bolagen fastställs utifrån innehaven per den 31 december föregående år.

Våra ägarfrågor, forts.

Dotter- och intressebolag

Precis som med de svenska noterade bolagen har vi under året fortsatt arbetet med fördjupade klimatrelaterade dialoger av mer strategisk karaktär med intressebolagen. Dialogerna syftar till att öka vår förståelse för hur bolagen hanterar klimatfrågan på ett strategiskt plan samtidigt som vi tydligt förmedlar de förväntningar vi har. En stor del av diskussionerna med intressebolagen sker inom ramen för styrelsearbetet och i dialog med andra ägare. AMF kommer att fortsätta sitt engagemang i klimatdialoger med dotter- och intressebolag.

Onoterade bolag i aktieportföljen

Innan vi investerar i mindre onoterade bolag gör vi en noggrann genomgång ur ett hållbarhetsperspektiv. AMFs ambition är att stötta bolagen som bedöms möta eller över tid bedöms kunna möta AMFs hållbarhetskrav med att utveckla sitt klimatarbete, inte minst som en del i förberedelserna inför en eventuell börsnotering där det är aktuellt. Bolag som vi bedömer inte kommer att kunna möta våra förväntningar över tid är inte aktuella för en investering.

Extra fokus på bolag med högst utsläpp i portföljen

I linje med AMFs klimatmål läggs extra fokus på de 20 bolag¹⁾ med störst koldioxidavtryck i vår portfölj. Dessa bolag utgör antingen en stor andel av portföljen eller är relativt små positioner i bolag med stora utsläpp. För de 20 största utsläpparna som fastställdes för föregående period genomfördes dialoger i 19 fall²⁾. Ett bolag avyttrades under perioden innan dialog hade genomförts. Tio av bolagen hade fastställt Science Based Targets (SBTi) för utsläppsminskningar. 15 av bolagen på listan över de 20 största utsläpparna för föregående period ingår även i listan för 2023. Bolagen på listan för 2023 utgjorde per årsskiftet cirka 4,5 procent av totala portföljens värde i kronor och stod för närmare 70 procent av de totala utsläppen. Under 2023 är målsättningen att alla dessa 20 bolag ska omfattas av ett strukturerat påverkansarbete där utfallet redovisas vid årets slut. 13 av bolagen på listan för 2023 har satt eller åtagit sig att sätta Science Based Targets. Sex bolag är svenska och tre av innehaven är rena kreditobligationsinnehav.

Mer info om SBTi
hittar du här:
sciencebasedtargets.org/

¹⁾ Bolagen fastställs utifrån innehaven per den 31 december föregående år.

²⁾ Se Ägarrapport 2021/2022 för de 20 bolag som omfattades för den föregående perioden.

**Prioriterad
ägarfråga**
Efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning (primärt mot svenska noterade bolag)

AMF är positivt inställt till införandet av Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) i alla svenska bolag med aktier noterade på en svensk reglerad marknad, och verkar aktivt för att Koden efterlevs utifrån principen ”följ eller förklara”. Utöver att verka för detta i direkt kontakt med bolagen, deltar AMF i arbetet med att kontinuerligt utveckla Koden. Bland annat är AMFs ägaransvarig ordförande i Institutionella Ägares Förening, som bidrar till utvecklingen och tillämpningen av Koden. AMF Fonders VD arbetar i styrelsen för Kollegiet för svensk bolagsstyrning som ska främja en effektiv kod för bolagsstyrning i noterade bolag.

AMFs uppföljning kring efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning
Noterade bolag

Fyra av de prioriterade bolagen i AMFs Sverigeportfölj avviker från Koden genom att inte ha en valberedning: Autoliv, Astra Zeneca, Traton och Hufvudstaden.

Tre av bolagen har sitt säte utomlands, vilket är anledningen till att Koden inte tillämpas. Tidigare saknade även Latour valberedning men har sedan 2023 infört en sådan.

I Hufvudstaden kontrollerar huvudägarna den absoluta majoriteten av rösterna men i egenskap av stor ägare har AMF möjlighet till dialog inför bolagsstämmor.

Dotter- och intressebolag

Efterlevnad av Svensk kod för bolagsstyrning är inte i alla aspekter relevant för våra intressebolag eller AMF Fastigheter. För de bolag det är relevant kan vi använda Koden för stöd och vägledning, exempelvis gällande incitamentsprogram eller utformning av valberedningsarbetet.

Onoterade bolag i aktieportföljen

Onoterade bolag siktar i allmänhet på att bli börsnoterade. Beroende på var i den processen bolaget befinner sig kan AMF stötta i arbetet med att göra bolaget noteringsbart och redo för börsen. Det kan vara allt ifrån styrelsesammansättning och ersättningsprogram till kapitalstruktur.

Prioriterad ägarfråga

Efterlevnad av svensk kod för bolagsstyrning – fokus på jämställdhet och mångfald i styrelser och ledningsgrupper (primärt svenska bolag samt onoterade bolag i utlandet)

AMFs ståndpunkt

Vår uppfattning är att styrelser som rekryteras från en bred kompetensbas och har en bredd av erfarenheter och bakgrunder, generellt sett är bättre styrelser. Mångfald – av oss definierat som en relevant sammansättning av bakgrunder, kompetenser och erfarenheter för en effektiv styrning – är något som vi också arbetar för i valberedningsarbetet. Syftet är att bland annat att säkerställa olika perspektiv för ett bättre beslutsfattande. Det gynnar bolaget, och i slutändan också våra kunder. En indikation på styrelsens mångfald är fördelningen mellan kvinnor och män. Vi eftersträvar en jämn könsfördelning i styrelserna i de bolag som vi äger, vilket vi principiellt definierar som en fördelning på 60/40 mellan könen, eller jämnare (AMF har valt att praktiskt tillämpa principen som inom 40/60-spannet, men där en person ifrån helt jämnt accepteras).

Jämn könsfördelning och mångfald är också viktigt i ledningsgrupperna, vilket främst är en fråga för vd och styrelse men något som vi kan uppmärksamma i vår dialog med bolagen.

- Vi arbetar för jämställdhet och mångfald i alla styrelser – framför allt via vårt deltagande i valberedningar.
- Vi påverkar för jämställdhet och mångfald i ledningsgrupperna – framför allt i kontakt med styrelseordförande och vd i noterade bolag, och via styrelsen i intressebolagen.

AMFs arbete för jämställdhet i styrelser och ledningsgrupper

Noterade bolag där AMF deltar i valberedningsarbetet

Vi har valt att aktivt driva frågan i de bolag där vi är med i valberedningen eftersom det ger oss en direkt möjlighet att påverka valet av kandidater. Andelen kvinnor i de svenska noterade innehav där vi är med i valberedningen är 41 procent efter årets stämhosäsong, vilket är samma nivå som föregående år. Av de 42 bolag AMF ingår i valberedningen har 32 en styrelse med det som AMF definierar som jämn könsfördelning, att jämföra med vid ingången av ägaråret då 13 av dessa bolag hade ojämsställda styrelser. Av de ojämsställda styrelserna har fyra gått till jämställda och en har gått till ojämsställd. Av de fem styrelser där AMF var nya i valberedningen har två gått från ojämsställda till jämställda.

Vi kan konstatera att det är flera bolag som inte uppnår jämställda styrelser. Det visar att frågan är fortsatt är viktigt att driva från ett ägarperspektiv och att det krävs en uthållighet för att nå de målsättningar vi satt upp. I flera bolag har det skett en förändring i positiv riktning vilket vi ser som viktigt både ur ett rättighetsperspektiv och för att vi anser att en styrelse ska rekryteras från en bred kompetensbas och ha en bredd av erfarenheter och bakgrund.

Vi lyfter också löpande frågan om jämn könsfördelning i ledningsgrupperna i dialog med bolagen och med styrelsens ordförande, om bolaget utmärker sig negativt.

Dotter- och intressebolag

Vi driver frågan om jämn könsfördelning i styrelsen i samtliga våra dotter- och intressebolag, och lyfter via vår representation i intressebolagens styrelser frågan om könsfördelningen i bolagens ledningsgrupper. Andelen kvinnor i våra dotter- och intressebolags styrelser uppgår till 37 procent, att jämföra med 39 procent föregående år. Andelen

Bolag med ojämn könsfördelning enligt AMFs definition

Bolag	Antal kvinnor	Antal platser i styrelsen	Andel kvinnor	Föregående år
ACQ	4	5	80%	80%
Alfa Laval	3	9	33%	25%
Billerud	2	6	33%	29%
CTEK	2	7	29%	29%
Getinge	3	9	33%	33%
Hexatronic	2	6	33%	Ny
Kjell Group	2	6	33%	Ny
Scandic Hotels	2	6	33%	43%
Sinch	2	6	33%	33%
Vimian	2	6	33%	33%

Andel kvinnor i styrelser på Stockholmsbörsen, 8 juni 2023

Segment	Antal ledamöter	Antal kvinnor	Andel kvinnor, %	Genomsnitt per bolag, %	Antal bolag
Large Cap	1 004	389	38,75%	39,07%	134
Mid Cap	845	300	35,50%	35,70%	136
Small Cap	491	151	30,75%	29,94%	90
Totalt	2 340	840	35,90%	35,51%	360

Källa: Holdings

kvinnor på de styrelseplatser AMF har ensamt mandat att utse uppgår till 58 procent (61 procent), för styrelseplatser vi gemensamt med samägare utser uppgår andelen kvinnor till 53 procent (54 procent). Av de styrelseledamöter som våra samägare har möjlighet att utse utgörs 17 procent (17 procent) av kvinnor. Ofta fastställer aktieägaravtalen att respektive ägare har rätt att utse ett antal styrelseledamöter, vilket innebär att vår möjlighet att styra samägares nominering är begränsad.

Våra ägarfrågor, forts.

Könsfördelningen i AMFs dotter- och intressebolags styrelser

Bolag	Kvinnor		Män	
	Antal	Andel, procent	Antal	Andel, procent
AMF Fastigheter	4	67%	2	33%
Antilooppi	2	40%	3	60%
Bergvik Skog Öst	3	60%	2	40%
Caruna	1	13%	7	88%
Ellevio	2	29%	5	71%
Cinder	2	29%	5	71%
Delcore	3	75%	1	25%
ICA Gruppen	3	27%	8	73%
Mercada	1	33%	2	67%
Ormonde	1	25%	3	75%
Rikshem	3	43%	4	57%
Stena Renewable	2	29%	5	71%
Totalt	27	36%	47	64%

Onoterade bolag i aktieportföljen

Jämställdhet i styrelsen i onoterade bolag är generellt sett sämre än i noterade bolag. AMF har som regel liten möjlighet att direkt påverka, men vi lyfter frågan med övriga ägare och påpekar vikten av detta i processen mot börsnotering.

Könsfördelning i de onoterade bolagens styrelser

Bolag	Kvinnor		Män	
	Antal	Andel, procent	Antal	Andel, procent
Anocca	–	0%	6	100%
Anticimex	3	38%	5	63%
Blackbird (Divergent)	–	0%	2	100%
BRA	1	25%	3	75%
CAKE	2	25%	6	75%
Einride	2	25%	6	75%
Epidemic Sound	2	33%	4	67%
Exeger	1	12%	7	88%
Goldonder Investors (Abba Voyage)	–	0%	4	100%
H2 Green Steel	1	33%	2	67%
Instabee	1	14%	6	86%
LEAX	2	33%	4	67%
Lumera	2	33%	4	67%
Mathem	3	43%	4	57%
Norhtvolt	2	25%	6	75%
Parks & Resorts	1	14%	6	86%
Polarium	2	33%	4	67%
SmartCella	–	0	3	100%
Yubico	1	17%	5	83%

Prioriterad ägarfråga

Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter

AMFs ståndpunkt

AMF stödjer FN-initiativet Global Compacts tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption, samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Alla bolag som AMF investerar i ska leva upp till dessa grundläggande principer.

AMFs arbete med grundläggande normer, internationella överenskommelser och mänskliga rättigheter

Noterade bolag

AMF agerar utifrån vår värdegrund där de grundläggande normerna inom hållbart företagande är en viktig utgångspunkt för ägararbetet. Under 2022 har AMF arbetat vidare med normrelaterade frågor inom ramen för ägararbetet.

Proaktiva insatser utförs antingen tillsammans med andra investerare genom olika initiativ eller direkt med berörda bolag. Syftet är att driva frågor som minskar riskerna för att exempelvis kränkningar av mänskliga rättigheter inträffar utifrån identifierade hållbarhetsrisker i bolagens verksamheter. Vi är anslutna till externa samarbeten för att på ett resurseffektivt sätt bäst kunna påverka och för att det ger oss möjlighet att genomföra ett större antal dialoger med utländska innehavsbolag. En lika viktig anledning är att vi bedömer att det är i samarbete med andra som vi kan åstadkomma förändring i bolag där vi har ett begränsat ägarinflytande. Under året har fokus på dessa samarbeten varit att påverka bolagen genom initiativ inom *Modern slavery* (arbete under slavliknande förhållanden), barnarbete i kakaoproduktion, mänskliga rättigheter samt andra normrelaterade dialoger. Under 2022 genomfördes dialoger på dessa teman med 51 av AMFs innehav. Initiativet för barnarbete inom kakaoproduktion avslutades under andra halvåret av 2022 men av de bolag som var i fokus rap-

porterar fler och fler att de rullar ut program för uppföljning och gottgörelse (Child labour monitoring and remediation systems). Under året anslöt sig AMF även till påverkansinitiativet *Human Rights Accelerator* som fokuserar på företagande och mänskliga rättigheter inom gruvnäring, elektronik och kakaoproduktion. Rapporter från initiativen finns tillgängliga på AMFs hemsida.

AMF deltar även i nätverket *Hållbart värdeskapande*, som samlar de 16 största institutionella ägarna på Stockholmsbörsen. Under 2022 gjordes bland annat uppföljning av en tidigare rapport om mänskliga rättigheter och vikten av relevanta konsekvensanalyser hos svenska börsbolag.

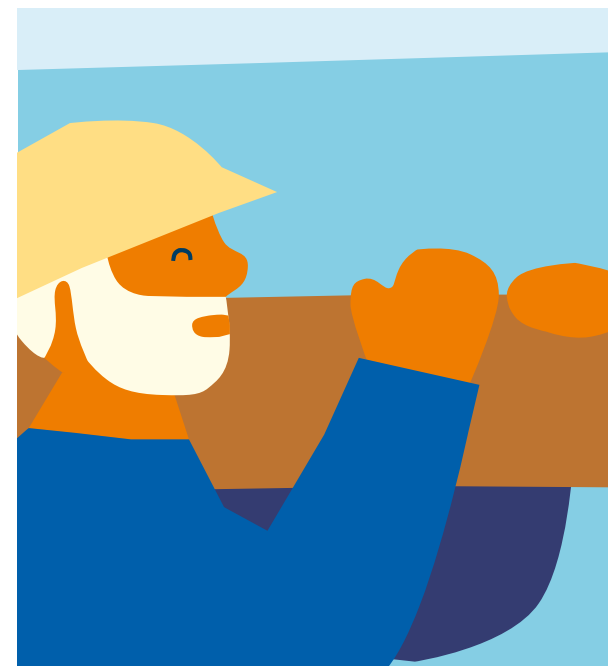
Den löpande uppföljning vi genomför är en viktig del för att säkerställa att innehaven uppfyller de grundläggande principerna inom hållbart företagande och där mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden är viktiga aspekter. I noterade aktier och företagskrediter kontrollerar vi våra hållbarhetslimiter dagligen. Kvartalsvis genomför vi en intern genomlysning av alla investeringar för att se att bolagen efterlever de normer och principer som AMF ställer sig bakom. Samma genomlysning genomförs två gånger per år genom en extern part. Om ett innehavsbolag konstaterats agera i strid mot dessa normer och principer tar vi först kontakt med bolaget för att höra om deras åtgärdsplan. Om vi inte anser att åtgärdsplanen är tillfredsställande, och vi bedömer att vi inte heller på egen hand eller tillsammans med andra investerare kan påverka bolaget i rätt riktning, avyttrar vi innehavet på ett ansvarsfullt sätt. Om bedömning görs att en förbättring är möjlig kan innehavet behållas så länge innehavsbolaget kan visa på tillfredsställande förbättring eller plan för förändring. Under 2022 konstaterades 0 (0) innehav bryta mot internationella normer.

Under ägarsäsongen 2022/2023 har AMF haft dialoger med bolag som legat i gränslandet för att flaggas för brott

mot internationella normer och konventioner. AMF anser att bolagen ska vara transparenta med de utmaningar som finns och även hur de arbetar förebyggande med dessa frågor, vilket vi tar upp när tillfälle ges.

Dotter- och intressebolag

Under året har inget agerande hos dotter- eller intressebolagen identifierats bryta mot AMFs förväntningar på affärsetik och internationella normer.

Tillämpning av AMFs principer för aktieägarengagemang

Ägarstyrning i noterade bolag

Här beskrivs hur AMFs principer för aktieägarengagemang tillämpats under 2022/2023. Redogörelsen avser samtliga noterade aktier i AMF Pension och AMF Fonder, eftersom AMF valt att tillämpa reglerna för aktieägarengagemang för samtliga noterade aktier.

AMF Pension och AMF Fonder är tillsammans den tredje största aktiva ägaren på Stockholmsbörsen och har innehav i 96 bolag per den 31 maj 2023.

Så har vi arbetat med ägarfrågor i noterade bolag

AMF Pension och AMF Fonder bedriver ett gemensamt ägararbete i de svenska noterade bolagen. Arbetet bedrivs och samordnas av AMF Fonder i enlighet med ett avtal mellan bolagen. Valberedningsarbetet samordnas i ett ägarråd med representanter från båda bolagen. Aktiechefen, tillika ägaransvarig för noterade aktier på AMF Fonder, leder ägarrådet.

Det löpande ägararbetet sker i förvaltarorganisationen där specifika ägarfrågor identifieras i den löpande kontakten med och analysen av bolagen. De utvalda ägarfrågorna samordnas av ägaransvarig och stäms av med vd i AMF Pension respektive vd i AMF Fonder, och rapporteras övergripande till styrelserna i AMF Pension och AMF Fonder minst årligen. Samarbete mellan AMF Pension och AMF Fonder sker bara i de fall det inte identifierats några intressekonflikter mellan de två respektive bolagen och dess kunder.

Varken AMF Pension eller AMF Fonder har någon aktierelaterad värdepappersutlåning.

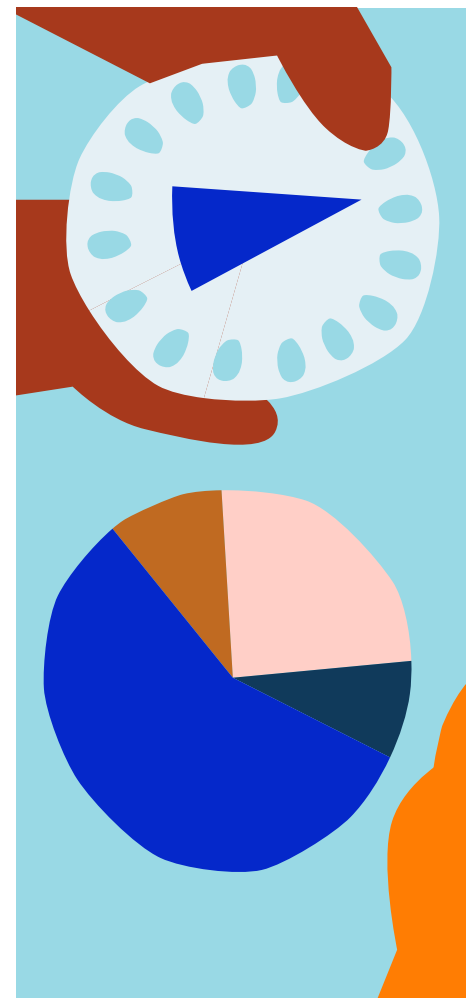
Vid kontakter med noterade bolag undviker AMF i möjligaste mån att föra diskussioner som kan leda till att medarbetare inom AMF får insiderinformation. I de fall medarbetare ändå får information som bedöms som insiderinformation finns rutiner och processer i AMF Pension respektive AMF Fonder för att hantera dessa situationer.

AMFs värdemässigt tio största noterade svenska innehav, 31 maj 2023

Bolag	Kapital	Röster	Värde (MSEK)	Ägarposition
Investor	3,85%	7,72%	26 370	2
Volvo	3,48%	5,42%	14 445	4
Atlas Copco	2,01%	0,28%	13 521	9
SEB	5,29%	5,35%	12 854	3
SCA	8,81%	6,48%	8 905	2
Indutrade	9,46%	9,46%	8 791	2
AstraZeneca	0,35%	0,35%	8 459	33
Hexagon	2,46%	1,80%	8 359	8
Beijer Ref	6,44%	4,31%	5 265	3
Nibe Industrier	2,49%	1,22%	5 201	8

* AMF Pension och AMF Fonder gemensamt

Källa: Holdings

Ägarstyrning i noterade bolag, forts.

Valberedningar

Under bolagsstämamosäsongen 2022/2023 deltog AMF i 42 valberedningsprocesser för bolag noterade på Stockholmsbörsen. Generellt arbetar vi i valberedningar i bolag där vi är en av bolagets fem största aktieägare, räknat som en andel av rösterna, och har minst två procent röstandel av samtliga aktier. Undantagslöst har vi tackat ja till de valberedningarna där vårt ägande kvalificerar oss att delta.

I de valberedningar där vi ingått under 2022/2023 har vi varit representerade av egna anställda med god kännedom om det specifika bolaget.

Valberedningar 2022–2023

	Bolag	AMFs representant
1	Alfa Laval	Anders Oscarsson
2	Ericsson	Anders Oscarsson
3	Essity	Anders Oscarsson
4	Hexagon	Anders Oscarsson
5	Investor	Anders Oscarsson
6	JM	Anders Oscarsson
7	Kinnevik	Anders Oscarsson*
8	Latour	Anders Oscarsson
9	SCA	Anders Oscarsson
10	Swedbank	Anders Oscarsson
11	Thule	Anders Oscarsson*
12	Volvo	Anders Oscarsson
13	Volvo Car	Anders Oscarsson
14	Wallenstam	Anders Oscarsson
15	Byggfakta	Angelica Hanson
16	Hexatronic	Angelica Hanson
17	Instalco	Angelica Hanson
18	Kjell Group	Angelica Hanson
19	Medicover	Angelica Hanson
20	Vimian	Angelica Hanson
21	Avanza	Dick Bergqvist

	Bolag	AMFs representant
22	Getinge	Dick Bergqvist
23	Indutrade	Dick Bergqvist
24	Pandox	Dick Bergqvist
25	Scandic	Dick Bergqvist
26	Skanska	Dick Bergqvist
27	Storskogen	Dick Bergqvist
28	Addlife	Patricia Hedelius
29	Beijer Ref	Patricia Hedelius
30	Creades	Patricia Hedelius
31	CTEK	Patricia Hedelius
32	Nordic Paper	Patricia Hedelius
33	ACQ	Tomas Risbecker
34	Billerud	Tomas Risbecker*
35	Bure	Tomas Risbecker
36	Dustin	Tomas Risbecker
37	Electrolux	Tomas Risbecker
38	HMS	Tomas Risbecker
39	MIPS	Tomas Risbecker
40	Sinch	Tomas Risbecker
41	Intrum	Tomas Flodén
42	SEB	Johan Sidenmark

* Ordförande i valberedningen

Ägarstyrning i noterade bolag, forts.

Deltagande på svenska bolagsstämmor

Under årsstämmosäsongen har AMF varit anmälda till och utövat sin rösträtt på 96 bolagsstämmor samt 11 extra bolagsstämmor. Vid denna rapportens utgivning återstår årsstämmorna i Elekta, Sectra och Embracer Group som äger rum under sensommaren 2023. AMFs deltagande på stämmor har skett både via förtidsröstning samt genom fysiskt deltagande på bolagsstämmorna.

Eftersom vi har god kännedom om och en nära dialog med de bolag där vi deltar i valberedningen har vi möjlighet att innan stämman påverka de för AMF viktiga förslag som ska behandlas på bolagsstämmorna. Det innebär också att vi i de flesta fall kan rösta för de förslag som föreläggs stämman. AMF Pension och AMF Fonder har under stämmosäsongen 2022/2023 i samtliga fall röstat samstämmt i de svenska innehavsbolag där båda bolagen har aktieinnehav.

AMF Fonder har, för svenska innehav som bara finns i AMF Fonders fonder, prioriterat att rösta vid bolagsstämmor i bolag där innehavet överstiger en procent av rösterna, där AMF Fonder är en av de tio största ägarna eller där principiellt viktiga frågor behandlas. Eftersom många stämmor fortsatt skett genom poströstning har AMF Fonder valt att utnyttja sin möjlighet att rösta på bolagsstämmor i större utsträckning än tidigare år.

AMFs deltagande på svenska bolagsstämmor 2023

Ordinarie årsstämma	Datum	Innehav FOND	Innehav LIV	Deltagare AMF	Deltagande	Röstat för valberedningens och styrelsens samtliga förslag och rekommendationer	Röstat för valberedningens och/eller styrelsens förslag	Ansvarsfrihet för styrelse och VD	Röstat emot följande aktieägarförslag på dagordningen
2022									
Dustin Group	15 december 2022	x		Tomas Risbecker	Poströstning och fysiskt deltagande anmält	x	x	x	
2023									
Axfood	22 mars 2023	x		Madeleine Wallgren Vickery	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Hufvudstaden	23 mars 2023		x	Dick Bergqvist biträde Henrik Lindquist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Castellum	23 mars 2023	x		Anders Oscarsson	Poströstning	x	x	x	
SKF	23 mars 2023	x		Patricia Hedelius	Poströstning	x	x	x	
ABB	23 mars 2023	x		Rickard Alte	Poströstning	x	x	x	
Nordea Bank	23 mars 2023	x		Patricia Hedelius	Poströstning	x	x	x	
Holmen	28 mars 2023	x		Patricia Hedelius	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Indutrade	29 mars 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Skanska	29 mars 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Ericsson	29 mars 2023	x	x	Patricia Hedelius	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Essity	29 mars 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Electrolux	29 mars 2023	x	x	Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Fabege	29 mars 2023	x		Patricia Hedelius	Poströstning	x	x	x	
SCA	30 mars 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Avanza Bank Holding	30 mars 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Swedbank	30 mars 2023		x	Patricia Hedelius	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	23, 24, 25 och 26
JM	30 mars 2023	x	x	Henrik Lindquist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	

Ågarstyrning i noterade bolag, forts.

Ordinarie årsstämma	Datum	Innehav FOND	Innehav LIV	Deltagare AMF	Deltagande	Röstat för valberedningens och styrelsens samtliga förslag och rekommendationer	Röstat för valberedningens och/eller styrelsens förslag	Ansvarsfrihet för styrelse och VD	Röstat emot följande aktieägarförslag på dagordningen
Fortnox	30 mars 2023		x	Patricia Hedelius	Poströstning	x	x	x	
Volvo Car	3 april 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Volvo	4 april 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
SEB	4 april 2023	x	x	Johan Sidenmark	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	22, 23, 24, 25 och 26
Husqvarna	4 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Pandox	12 april 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Creades	17 april 2023		x	Patricia Hedelius	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
SSAB	18 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Concentric	18 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
ACQ Bure	19 april 2023	x	x	Patricia Hedelius	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Sweco	20 april 2023	x		Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Arjo	20 april 2023	x		Dick Bergqvist	Poströstning	x	x	x	
Beijer Ref	25 april 2023	x	x	Patricia Hedelius	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Alfa Laval	25 april 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
HMS Networks	25 april 2023	x		Dick Bergqvist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Boliden	25 april 2023	x		Anders Oscarsson	Poströstning	x	x	x	
Getinge	26 april 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Assa Abloy	26 april 2023	x	x	Henrik Lindquist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Wihlborgs Fastigheter	26 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Electrolux Professional	26 april 2023	x	x	Angelica Hanson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Troax Group	26 april 2023	x		Extern	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Atlas Copco	27 april 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Thule Group	27 april 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Intrum	27 april 2023	x	x	Adam Hallgren	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Medicover	27 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Sandvik	27 april 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning	x	x	x	
Vitrolife	27 april 2023		x	Patricia Hedelius	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Trelleborg	27 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Hemnet Group	27 april 2023	x		Patricia Hedelius	Poströstning	x	x	x	
AstraZeneca	27 april 2023	x	x	Poströstning med kod	Poströstning med kod	x	x	x	
Bravida Holding	28 april 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Swedencare	28 april 2023	x		Extern	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Lifco	28 april 2023	x		Sophie Larsén	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Corem Property Group	28 april 2023		x	Anders Oscarsson	Poströstning	x	x	x	16

Ägarstyrning i noterade bolag, forts.

Ordinarie årsstämma	Datum	Innehav FOND	Innehav LIV	Deltagare AMF	Deltagande	Röstat för valberedningens och styrelsens samtliga förslag och rekommendationer	Röstat för valberedningens och/eller styrelsens förslag	Ansvarsfrihet för styrelse och VD	Röstat emot följande aktieägarförslag på dagordningen
Hexagon	2 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Investor	3 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Wallenstam	3 maj 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Bure Equity	3 maj 2023	x	x	Henrik Lindquist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Storytel	4 maj 2023	x	x	Patricia Hedelius	Poströstning	x	x	x	
H&M	4 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	17, 18, 19 och 20
AddLife	4 maj 2023	x	x	Patricia Hedelius	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Addnode Group	4 maj 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Peab	4 maj 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
INVISIO	4 maj 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Instalco	5 maj 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
BioGaia	5 maj 2023	x		Malin Görhammar	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Bactiguard Holding	5 maj 2023		x	Anders Oscarsson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
CellaVision	5 maj 2023	x		Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Kinnevik	8 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	23
Infant Bacterial Therapeutics	8 maj 2023	x		Henrik Lindquist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Hexatronic Group	9 maj 2023	x	x	Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Scandic Hotels Group	9 maj 2023		x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
NCAB Group	9 maj 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Sagax	9 maj 2023	x		Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Latour	10 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Mips	10 maj 2023	x		Dick Bergqvist	Poströstning	x	x	x	
Athanase Innovation	10 maj 2023		x	Henrik Lindquist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Balder	11 maj 2023	x	x	Patricia Hedelius	Fysiskt deltagande	x	x	x	
CTEK	11 maj 2023	x	x	Angelica Hanson	Poströstning	x	x	x	
Autoliv	11 maj 2023	x	x		Poströstning med kod	x	x	x	
BTS Group	12 maj 2023	x		Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Storskogen Group	12 maj 2023	x	x	Dick Bergqvist	Poströstning och fysiskt deltagande	x	x	x	
Nibe Industrier	16 maj 2023	x	x	Henrik Lindquist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Re:NewCell	16 maj 2023	x		Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Kjell Group	16 maj 2023	x		Extern	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Sedana Medical	16 maj 2023	x		Madeleine Wallgren Vickery	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Sinch	17 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	Poströstning	x	x	x	
Epiroc	23 maj 2023	x	x	Malin Görhammar	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Billerud	24 maj 2023	x	x	Anders Oscarsson	biträde Ebba	x	x	x	
Nordic Paper Holding	24 maj 2023		x	Extern	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Byggfakta	25 maj 2023	x	x	Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	

Ägarstyrning i noterade bolag, forts.

Ordinarie årsstämma	Datum	Innehav FOND	Innehav LIV	Deltagare AMF	Deltagande	Röstat för valberedningens och styrelsens samtliga förslag och rekommendationer	Röstat för valberedningens och/eller styrelsens förslag	Ansvarsfrihet för styrelse och VD	Röstat emot följande aktieägarförslag på dagordningen
Sivers Semiconductors	25 maj 2023	x		Henrik Lindquist	Fysiskt deltagande	x	x	x	
EQT	30 maj 2023	x	x	Sophie Larsén biträde Anders Oscarsson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Traton	1 juni 2023		x	Anders Oscarsson	Poströstning med kod	x	x	x	
Vimian Group	2 juni 2023	x	x	Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	x	x	x	
Elekta	24 augusti 2023	x							
Sectra	7 september 2023	x							
Embracer Group	21 september 2023	x	x						

EXTRA ÅRSSTÄMMOR

2022	Datum	Innehav FOND	Innehav LIV	Deltagare AMF	Deltagande	Andra väsentliga omröstningar
Storytel AB	22 september 2022	x	x	Patricia Hedelius	Poströstning	Beslut om arvode till styrelseledamöterna. Val av styrelseledamöter. Förslag till beslut om LTI program 2022.
Vimian Group AB	3 oktober 2022	x	x	Angelica Hanson	Poströstning	Beslut om styrelsens förslag om riktad nyemission av stamaktier.
Re:NewCell AB	12 oktober 2022	x		Angelica Hanson	Poströstning	Beslut om inrättande av ett teckningsoptionsbaserat incitamentsprogram för två nyckelpersoner.
Fortnox AB	21 oktober 2022		x	Patricia Hedelius	Poströstning	Beslut om ett långsiktigt aktiesparprogram samt förvärv och överlåtelse av aktier under programmet.
Swedencare AB	19 oktober 2022	x		Angelica Hanson	Poströstning	Beslut om incitamentsprogram för anställda i koncernen, innefattande riktad nyemission samt överlåtelse av teckningsoptioner.
Beijer Ref AB	10 november 2022	x	x	Patricia Hedelius	Poströstning	Fastställande av antalet styrelseledamöter. Fastställande av arvode åt styrelseledamöterna. Val av ny styrelseledamot. Beslut om ändring av bolagsordningen. Beslut om bemyndigande för styrelsen att besluta om nyemission.
2023						
Cint Group AB	26 januari 2023	x		Patricia Hedelius	Poströstning	Beslut om inrättande av LTIP 2023, och leverans av aktier enligt LTIP 2023 genom emission och överlåtelse av teckningsoptioner av serie 2023/2026.
Beijer Ref AB	17 februari 2023	x	x	Patricia Hedelius	Fysiskt deltagande	Beslut om att ändra bolagsordningen. Beslut om att bemyndiga styrelsen att besluta om nyemission.
Vimian Group AB	24 mars 2023	x	x	Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	Beslut om styrelsens förslag till beslut om apportemission.
ACQ Bure AB	20 juni 2023	x	x	Anders Oscarsson	Fysiskt deltagande	Beslut om fusionen med Yubico AB. Beslut om ändring av bolagsordningen. Beslut om bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om nyemission av aktier.
Infant Bacterial Therapeutics AB	9 juni 2023	x		Angelica Hanson	Fysiskt deltagande	Beslut om godkännande av styrelsens beslut om nyemission av aktier.

Ägarstyrning i noterade bolag, forts.

Röstning i utlandet

I utlandet använder AMF Pension och AMF Fonder röstningsrådgivare som verkar genom fullmakt från AMF Pension respektive AMF Fonder. Röstning via ombud på stämmorna i utländska bolag är ytterligare ett verktyg för att driva vår ägaragenda och tillvarata våra kunders intressen.

Röstningsrådgivaren har i uppdrag att rösta baserat på den policy som AMF godkänner. Under säsongen 2022 röstade AMF enligt en policy, som utöver fokus på allmänna styrningsfrågor, också tog hänsyn till principer för hållbart företagande och internationella normer och konventioner om exempelvis arbetstagarnas rättigheter som AMF ställer sig bakom. Sedan 2021 har AMF också ett övergripande klimatfokus i linje med vår klimatpolicy och våra klimatmål, vilket styr hur vi röstar.

I de fall AMF röstat emot förslagen har det huvudsakligen varit relaterat till ersättningsfrågor.

Dialoger och samverkan med andra intressenter

Utifrån våra prioriterade ägarfrågor har vi dialoger i syfte att påverka bolagen till ett långsiktigt värdeskapande. Vi anser att det arbetet gynnar bolagen, samhället och i förlängningen våra kunder genom bättre avkastning. Dialoger kan vara drivet av incidenter i enskilda bolag, det vi kallar för reaktiva dialoger, eller av ambitionen att proaktivt verka för att bolag med identifierade risker och möjligheter hanterar dem på ett bra sätt.

I Sverige har AMF fört påverkansdialoger som en del i vår löpande kontakt med innehavsbolagen. Arbetet har utförts av ägaransvarig förvaltare och hållbarhetsansvarig, beroende på situation och frågeställning.

I utländska bolag har AMF primärt verkat genom externa leverantörer och initiativ som samlar flera investerare i syfte att påverka. Det betyder inte att vi har lägre ambitioner för hållbarhetsutvecklingen i dessa bolag, utan det handlar om att välja den metod som vi tror ger bäst

resultat. Vårt ägarinflytande är betydligt mindre i utländska bolag och därför gör vi bedömningen att den samlade rösten av flera investerare är en mer effektiv metod.

AMFs påverkansdialoger under kalenderåret 2022

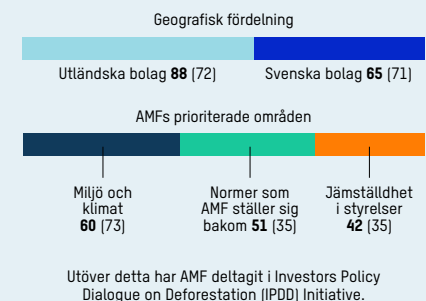
Uppställningarna nedan illustrerar dialoger enligt en relativt strikt definition som innebär att endast dialoger som är av formell och strukturerad karaktär räknas in. Redovisningen återspeglar därmed långt ifrån alla ägarstyrningsorienterade kontakter som AMF har haft med bolag i hållbarhetsfrågor under perioden. Våra innehavsbolag tar också i allt högre utsträckning också egna initiativ till dialoger, för att säkerställa att arbetet de genomför ligger i linje med vad vi som långsiktig ägare vill se.

Dialoger har skett inom ramen för en rad olika teman och initiativ på områden som exempelvis klimat, mänskliga rättigheter, barnarbete inom kakaoindustrin och modernt slaveri. Totalt ökade antalet dialoger något jämfört med året innan. Påverkansinitiativet kring barnarbete i kakaoindustrin avslutades i augusti 2022 och därefter genomfördes inga dialoger inom ramen för det initiativet. Dialoger på klimat- och miljöområdet minskade något medan dialoger med koppling till internationella normer för hållbart företagande ökade från 35 till 51.

Fortsatt klimatfokus

Antalet dialoger med svenska bolag har minskat något, sett till helheten. AMF har fortsatt ett starkt fokus på klimatdialoger med våra innehav och antalet dialoger om hanteringen av klimatfrågan har haft hög prioritet både med svenska och utländska bolag. I de dialoger som AMF genomför själv uttrycker vi bland annat AMFs förväntningar på vetenskapligt förankrade klimatmål, klimatriskbedömningar och utsläppsredovisning. Samtalen har inneburit en fördjupad förståelse för flera bolags möjligheter och utmaningar på klimatområdet.

AMFs påverkansdialoger under 2022, 153 st (143)

Röstning via fullmakt i utlandet 1 januari 2022–31 december 2022

	Antal stämmor*	För förslagen	Mot förslagen	Avvikelser mot röstningsrådgivares röstningsförslag
AMF Pension	471	91%	9%	Nej
AMF Fonder	76	89%	11%	Nej

* Huvuddelen av innehaven innehas av både AMF Pension och AMF Fonder, varför viss överlappning finns i redovisningen ovan.

Här hittar du mer information om hur AMF Pension har röstat i utlandet

Här hittar du exempel på bolag som AMF fört dialog med

Samverkan med andra intressenter

Vi deltar i flera branschsamarbeten som syftar till att påverka bolag att förbättra sitt hållbarhetsarbete eftersom vi tror att vi gemensamt har större möjligheter att driva förändring. Detta är viktigt inte minst i våra utländska innehav, där vi i de flesta fall är mindre ägare.

- *Nettonollalliansen (Net-Zero Asset Owner Alliance)*, där över 80 kapitalägare som har åtagit sig att ha nettonollutsläpp år 2050 tillsammans utvecklar metoder för hur detta ska uppnås. AMF har deltagit i arbetsgrupper inom policyutveckling och påverkansarbete. Under året har vi tillsammans med övriga svenska medlemmar startat en forskningsbaserad samtalsserie om hållbarhet, näringslivets omställning och hur finanssektorn på bästa sätt kan bidra till den.
- *Climate Action 100+*, en sammanslutning av över 700 investerare världen över med fokus på att påverka världens största utsläppare av växthusgaser att vidta nödvändiga åtgärder för att ställa om och minska sina klimatavtryck.
- Inom ramen för gemensamma investerarinitiativ har vi stöttat påverkansarbete utifrån problematiken kring barnarbete i kakaoproduktion samt även *modern slavery* (arbete under slavliknande förhållanden). Under året anslöt sig även AMF till påverkansinitiativet *Human Rights Accelerator* som fokuserar på företagande och mänskliga rättigheter inom vissa sektorer.
- Nätverket *Hållbart värdeskapande* som samlar de 16 största institutionella ägarna på Stockholmsbörsen. Under året har fokus varit på företagens uppföljning, hantering och rapportering av Scope 3-utsläpp (indirekta klimatutsläpp), betydelsen av att säkerställa mänskliga rättigheter och att bromsa förlusten av biologisk mångfald.
- *Swedish Investors for Sustainable Development* är ett nätverk för svenska investerare och kapitalförvaltare med fokus på erfarenhetsutbyte och lärande kring investeringar och FNs mål för hållbar utveckling (Agenda 2030).

Ägarstyrning i intressebolag och helägda bolag

I AMFs tolv dotter- och intressebolag verkar AMF direkt i bolagens styrelser genom styrelserepresentation av anställda på AMF¹⁾

Dotter- och intressebolagsportföljen består i huvudsak av investeringar inom fastigheter, infrastruktur eller reallgångar. Dessa innehav utgör 28,8 procent av AMF Pensions totala livportfölj.²⁾

Givet den stora ägarandelen har vi i dessa bolag också ett motsvarande inflytande, och därmed ett stort ansvar gällande ägararbetet. Samtliga intressebolag och AMF Fastigheter är högt prioriterade, vilket vårt engagemang i bolagen och samarbete med eventuella samägare speglar.

I det löpande arbetet bevakar och analyserar vi bolagens finansiella- och hållbarhetsrelaterade rapportering. I de allra flesta fall har vi en nära dialog inte bara med bolaget, utan också med eventuella samägare. I dessa dialoger involveras utöver ägaransvarig och ansvarig förvaltare också hållbarhetsansvarig och andra relevanta roller på AMF, utifrån behov. Syftet är att bidra med ägarstöd samt öka vår förståelse för bolaget, dess marknad och förutsättningar.

För dotterbolag finns ägardirektiv och för intressebolag är ambitionen att ha ett ägardirektiv på plats som är överenskommet med övriga samägare. Ägardirektivet fungerar som en instruktion från ägarna till styrelsen i bolaget, och syftet med ägardirektivet är att tydligt formulera AMFs och övriga ägares mål med ägandet och förväntningar på bolaget.

AMF ingår i valberedningen eller liknande forum i alla dotter- och intressebolag. Valberedningsarbetet syftar till

att ge bästa förutsättningar för bolaget att uppnå AMFs mål med ägandet. Bästa sättet att uppnå detta är att säkerställa att rätt kompetens och erfarenhet finns i bolagens styrelser. Denna kompetens rekryteras huvudsakligen externt, men en ledamot anställd av AMF arbetar som regel också direkt i intressebolagens styrelser. I AMF Fastigheter

innehar AMF ordförandeposten. AMF företräds i valberedningsarbetet i dotter- och intressebolag av Malin Omberg (vice VD och Stabschef AMF Pension) Tomas Flodén (VD AMF Fonder och Chef kapitalförvaltningen AMF), och Katarina Romberg (Chef Fastigheter och Alternativa investeringar).

¹⁾ Utöver dessa bolag äger AMF även AMF Fonder som betraktas som ett strategiskt innehav och inte en portföljinvestering. Styrningen av AMF Fonder skiljer sig därav från styrningen av bolagen i investeringsportföljen.

²⁾ Exponeringsvärde per den 31 maj 2023: SEK 165,7 miljarder.

Ägarstyrning i övriga onoterade innehav

AMF Pension har en portfölj bestående av 17 onoterade bolag där vi är minoritetsägare. Vår målsättning med denna portfölj är huvudsakligen att bolagen ska børsintroduceras.

Vi vill stötta dessa bolag i deras tillväxtfas med kapital, kunskap och kontakter för att bredda kompetensen i främst styrelsen. Eftersom de har kommit olika långt i sin tillväxt, skiljer sig vårt ägararbete mellan bolagen, men följer samma principer som för övriga bolag i portföljen.

AMFs innehav, 31 maj 2023

Bolag	Ägarandel 31 maj 2023
Anticimex	10%
Polarium	10%
Instabee	4%
Blackbird	61%
Northvolt	3%
H2 Green Steel	4%
CAKE	12%
Exeger	5%
Yubico	5%
Epidemic sound	3%
Leax	29%
Parks & Resorts	19%
Einride	2%
Goldondor Inv	12%
BRA	19%
Mathem	10%
SmartCella	5%

Undrar du över något?

0771-696 320
(vardagar 8-17)

amf.se
info@amf.se